

Maturitná skúška 2013

Správa o výsledkoch externej časti a písomnej formy internej časti maturitnej skúšky z nemeckého jazyka

úroveň B1

PhDr. Juraj Sýkora

Mgr. Beáta Michelčíková

Bratislava 2013

Vysvetlivky

MS	–	maturitná skúška
EČ	–	externá časť (maturitnej skúšky)
N	–	veľkosť štatistického súboru, počet žiakov
BA	–	Bratislavský kraj
TT	–	Trnavský kraj
TN	–	Trenčiansky kraj
NR	–	Nitriansky kraj
ZA	–	Žilinský kraj
BB	–	Banskobystrický kraj
PO	–	Prešovský kraj
KE	–	Košický kraj
Sig.	–	obojsstranná signifikancia, štatistická významnosť
N13B1	–	označenie testu z nemeckého jazyka úroveň B1
<i>P.Bis.</i>	–	Point Biserial, parameter medzipoložkovej korelácie
<i>r</i>	–	korelačný koeficient, koeficient vecnej signifikancie
položka (testová)	–	príklad, úloha, otázka v teste určená na riešenie a hodnotená (0, 1) v hrubom skóre
np	–	národný priemer
Obťažnosť	–	označuje obťažnosť testových položiek v zástupnej forme č. 7014
Obťažnosť 2	–	označuje obťažnosť testových položiek vo forme č. 7413

OBSAH

ÚVOD.....	4
1 CHARAKTERISTIKA TESTU EČ MS Z NEMECKÉHO JAZYKA ÚROVEŇ B1.....	5
2 VÝSLEDKY TESTU EČ MS Z NEMECKÉHO JAZYKA ÚROVEŇ B1.....	8
VŠEOBECNÉ VÝSLEDKY	8
ROZDIELY VO VÝSLEDKOCH PODĽA KRAJOV	10
ROZDIELY VO VÝSLEDKOCH PODĽA ZRIAĐOVATEĽA.....	11
ROZDIELY VO VÝSLEDKOCH PODĽA VEĽKOSTI ŠKOLY	11
ROZDIELY VO VÝSLEDKOCH PODĽA POHLAVIA	12
ROZDIELY VO VÝSLEDKOCH PODĽA ZNÁMKY	12
ROZDIELY VO VÝSLEDKOCH PODĽA VYUČOVACIEHO JAZYKA.....	13
ŽIACI S ÚSPEŠNOSŤOU MENŠOU ALEBO ROVNOU 33 %.....	14
PREPOJENIE ÚSPEŠNOSTI A PERCENTILU	14
ÚSPEŠNOSŤ PODĽA JEDNOTLIVÝCH ZRUČNOSTÍ	15
3 INTERPRETÁCIA VÝSLEDKOV TESTU EČ MS Z NJ ÚROVEŇ B1.....	17
CHARAKTERISTIKY POLOŽIEK.....	17
OBŤAŽNOSŤ POLOŽKY	17
CITLIVOSŤ POLOŽKY	17
NERIEŠENOSŤ POLOŽKY.....	18
MEDZIPOLOŽKOVÁ KORELÁCIA.....	19
4 ANALÝZA POLOŽIEK TESTU EČ MS Z NJ ÚROVEŇ B1, 2013	20
ČASŤ POČÚVANIE S POROZUMENÍM – OBSAHOVÁ ANALÝZA POLOŽIEK	20
ČASŤ GRAMATIKA A LEXIKA – OBSAHOVÁ ANALÝZA POLOŽIEK	22
ČASŤ ČÍTANIE S POROZUMENÍM – OBSAHOVÁ ANALÝZA POLOŽIEK	25
5 VYHODNOTENIE PÍSOMNEJ FORMY INTERNEJ ČASTI MS Z NJ ÚROVEŇ B1	26

Úvod

Dňa 13. marca 2013 sa konala externá časť maturitnej skúšky (EČ MS) a písomná forma internej časti maturitnej skúšky (PFIČ MS) z nemeckého jazyka v úrovni B1.

Cieľom EČ MS a PFIČ MS je overiť a zhodnotiť tie vedomosti a zručnosti maturantov, ktoré nie je možné v dostatočnej miere overiť v ústnej forme internej časti maturitnej skúšky. Vysoká objektivita a validita skúšky zaručuje porovnateľné výsledky pre žiakov z celého Slovenska.

Predkladaná správa dokladuje korektnosť a exaktnosť maturitnej skúšky a spracovania jej výsledkov. Vychádzame zo *Záverečnej správy zo štatistického spracovania testu z nemeckého jazyka úroveň B1* (Kostolanská, 2013) a *Záverečnej správy o výsledkoch PFIČ* (kol., 2013).

V prvej kapitole správy sa venujeme charakteristike testu EČ MS. Hovoríme o jeho štruktúre, proporčnom zastúpení položiek, špecifikácii jednotlivých častí testu EČ MS.

V druhej kapitole predkladáme výsledky testu EČ MS z nemeckého jazyka úroveň B1. Hodnotíme ich z pohľadu národného priemeru, kraja, zriaďovateľa, pohlavia a známky. Hodnotíme úspešnosť v teste EČ MS podľa jednotlivých zručností. Uvádzame aj charakteristiku žiakov, ktorí v teste nedosiahli požadovanú hranicu úspešnosti viac ako 33 %.

V tretej kapitole sa venujeme interpretácii výsledkov testu EČ MS. Charakterizujeme štatistické ukazovatele testových položiek a podrobnejšie analyzujeme vybrané položky z jednotlivých častí testu.

Štvrtá kapitola prináša charakteristiku PFIČ MS z nemeckého jazyka úroveň B1 a interpretáciu dosiahnutých výsledkov.

V závere sumarizujeme štatistické zistenia smerované k hodnoteniu výkonov populačného ročníka a k overeniu meracieho nástroja.

Informácie, ktoré správa prináša, sú určené tvorcom testov, didaktikom jednotlivých predmetov, kompetentným pracovníkom v problematike hodnotenia výsledkov vzdelávania, pedagógom i samotným žiakom pripravujúcim sa na maturitnú skúšku z nemeckého jazyka.

V správe vychádzame z variantu testu 7014. Uvedený variant testu ako aj *Kľúč správnych odpovedí* sú zverejnené na www.nucem.sk v sekcii Maturita 2013.

1 Charakteristika testu EČ MS z nemeckého jazyka úroveň B1

Test externej časti maturitnej skúšky je určený maturantom stredných odborných škôl a konzervatórií, ktorí súčasne spĺňajú tieto podmienky:

- pripravujú sa na maturitnú skúšku z tohto jazyka,
- počas svojho štúdia dosiahli úroveň samostatného používateľa cudzieho jazyka (B1 – *Grundstufe 3*).

Test rešpektuje obsah zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vyhlášky MŠ SR č. 318/2008 Z. z. o ukončovaní štúdia na stredných školách v znení neskorších predpisov a obsah *Cieľových požiadaviek na vedomosti a zručnosti maturantov z nemeckého jazyka pre úroveň B1*.

Test EČ MS z nemeckého jazyka pre úroveň B1 sa skladal z troch častí:

- počúvanie s porozumením
- gramatika a lexika
- čítanie s porozumením

Obsahom a úrovňou náročnosti zodpovedal komunikačnej úrovni B1 Spoločného európskeho referenčného rámca pre cudzie jazyky.

Cieľom testu bolo preveriť jazykové kompetencie žiaka v týchto zručnostiach:

- počúvanie a čítanie s porozumením,
- lingvistická kompetencia.

V teste boli použité úlohy dvoch typov:

- úlohy s výberom odpovede
- úlohy s krátkou odpoveďou (pozri tabuľka č. 1)

Tab. 1 Rozloženie úloh v teste EČ MS z nemeckého jazyka úroveň B1

	Počúvanie s porozumením	Gramatika a lexika	Čítanie s porozumením
úlohy s výberom odpovede	13	10	13
úlohy s krátkou odpoveďou	7	10	7

Pokyny k úlohám v teste boli v slovenskom jazyku (pre školy s vyučovacím jazykom maďarským v maďarskom jazyku).

V časti testu **Počúvanie s porozumením** mali žiaci preukázať, ako porozumeli základným informáciám a riešiť úlohy typu multiple choice – výber z viacerých možností, priradovanie.

Cieľom tejto časti testu bolo preveriť schopnosť žiakov detailne počúvať hovorený prejav v nemeckom jazyku, porozumieť mu a získať z neho informácie potrebné na splnenie úlohy. Úlohy testovali okrem celkového porozumenia textu aj pochopenie hlavnej myšlienky, podstatných informácií, špecifických a dôležitých detailov, porozumenie a pochopenie vzťahov, názorov, pocitov, nálad, postojov, zámerov a rozoznanie komunikatívnej funkcie výpovedí.

Na vyriešenie tejto časti testu mali žiaci 30 minút.

Úlohy sa viazali k trom nahrávkam. Každú z nich žiaci počuli dvakrát. Pred počúvaním nahrávky mali 2 minúty na prečítanie úloh, po skončení počúvania 1 minútu na dokončenie práce na úlohách.

Texty na počúvanie boli nahrané hovoriacimi, pre ktorých je nemecký jazyk rodným alebo pracovným jazykom, ktorý zvládli na pokročilej úrovni (C1, C2), používajú medzinárodne akceptované varianty štandardnej výslovnosti, nehovoria miestnym dialektom, majú zreteľnú výslovnosť a primerané tempo reči. Texty neobsahovali slangové, špecifické a málo frekvencované technické výrazy, nahrávky boli bez sprievodných rušivých zvukov.

Táto časť testu sa skladala z textov dialogického charakteru. Tematicky boli blízke testovanej cieľovej skupine, boli prevzaté z autentických materiálov z rôznych zdrojov masovokomunikačných prostriedkov.

V časti testu **Gramatika a lexika** sa testovali znalosti gramatických štruktúr a slovnej zásoby a ich správne použitie v kontexte. Žiaci mali dopĺňať adekvátne gramatické tvary na základe

výberu z viacerých možností a dopĺňať do kontextu slová, ktoré mali k dispozícii v banke slov.

Cieľom tejto časti testu bolo preveriť pomocou receptívnych a produktívnych kontextualizovaných úloh, ako žiaci zvládli osnovami predpísaný rozsah gramatických štruktúr a slovnej zásoby, overiť ich schopnosť používať jazyk v rôznych kontextoch.

Odporúčaný čas na vyriešenie tejto časti testu bol 25 minút.

Úlohy sa viazali k dvom východiskovým textom. Tieto boli autentické, čiastočne didakticky upravené pre danú úroveň. Tematicky boli zamerané na témy vymedzené v cieľových požiadavkách, jazykové štruktúry a slovná zásoba zodpovedali úrovni B1.

V časti testu **Čítanie s porozumením** sa zisťovalo, ako žiaci porozumeli obsahu textu, či pochopili jeho hlavné myšlienky, základné súvislosti a vyriešili úlohy doplnovacieho typu, výberu z viacerých možností, resp. určenia správnosti alebo nesprávnosti výpovede.

Úlohy testovali globálne, selektívne a detailné porozumenie textu, odhad neznámych slov z kontextu, pochopenie štruktúry textu a rozpoznanie komunikatívnej funkcie výpovedí.

Cieľom bolo preveriť schopnosť žiakov presne a efektívne čítať rôzne texty v nemeckom jazyku, porozumieť im a získať z nich informácie potrebné na vyriešenie úloh.

Odporúčaný čas na riešenie tejto časti testu bol 45 minút.

Úlohy sa viazali k trom východiskovým textom, ktoré boli prevzaté z autentických materiálov, čiastočne didakticky upravené pre potreby danej komunikačnej úrovne. Texty obsahovali aj určité percento neznámej slovnej zásoby, čím sa overovalo, či žiaci dokážu odhadnúť význam neznámej slovnej zásoby z kontextu.

Úlohy v teste B1 boli zamerané na reprodukciu a jednoduché myšlienkové operácie (porozumenie, priradenie, triedenie, porovnanie, jednoduchá aplikácia), jadro tvorili úlohy vyžadujúce zložitejšie myšlienkové operácie (analýza, syntéza, indukcia, dedukcia, hodnotenie, overovanie). Niekoľko úloh si vyžadovalo tvorivý prístup (zložitejšia aplikácia, riešenie problémovej situácie, objavovanie nových myšlienok a vzťahov).

Položky mali rôznu obťažnosť, prevažovali stredne obťažné položky, pričom test obsahoval aj veľmi ľahké a veľmi obťažné položky, aby bol vyvážený a dobre diferencoval úspešnejších a menej úspešných žiakov.

2 Výsledky testu EČ MS z nemeckého jazyka úroveň B1

Všeobecné výsledky

Celková **úspešnosť testu** dosiahla **44,3 %**. Riadok maximum uvádza maximálnu hodnotu úspešnosti, ktorú dosiahol žiak (žiaci) v teste a riadok minimum minimálnu úspešnosť, ktorá bola v teste dosiahnutá. V teste NJ B1 bolo dosiahnuté maximum 100 % a minimum 5 %.

Priemerná úspešnosť v časti testu **Počúvanie s porozumením** bola **46,8 %** (maximum 100 % a minimum 0 %).

Priemerná úspešnosť v časti testu **Gramatika a lexika** dosiahla **42,9 %** (maximum 100 % a minimum 0 %).

Priemerná úspešnosť v časti testu **Čítanie s porozumením** bola **43,2 %** (maximum 100 % a minimum 0 %).

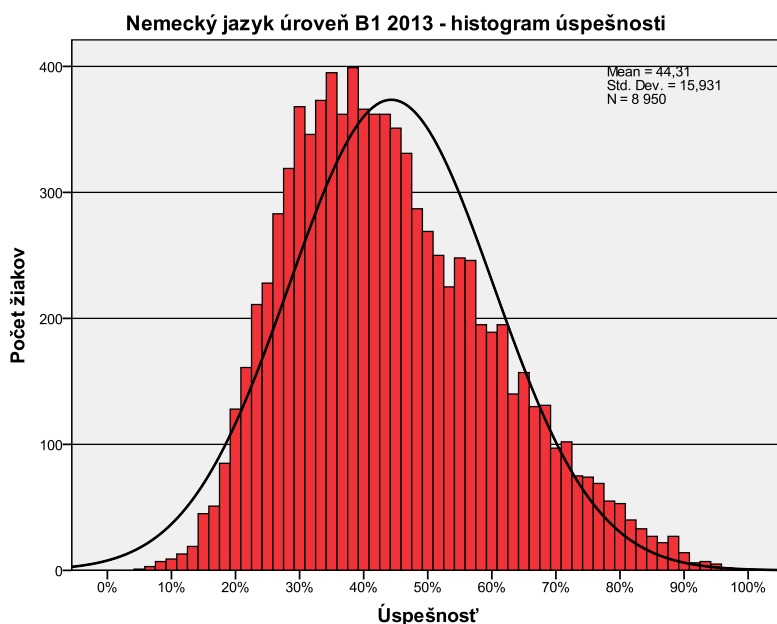
Najúspešnejšou bola teda časť **Počúvanie s porozumením** a najmenej úspešnou časť **Gramatika a lexika**.

Z už spomínaných charakteristík v tabuľke č. 2 a z mierneho vychýlenia histogramu smerom k nižším hodnotám (pozri obrázok 1) predpokladáme mierne vyššiu náročnosť testu pre testovanú populáciu. Spôľahlivosť merania $\alpha = 0,877$ (Cronbachovo alfa) považujeme za primeranú.

Tab. 2 Výsledné psychometrické charakteristiky testu NJ B1

Nemecký jazyk úroveň B1 2013 - psychometrické charakteristiky testu (úspešnosť)

	Časť			
	Počúvanie	Gramatika	Čítanie	Spolu
	Priemer	Priemer	Priemer	Priemer
Počet testovaných žiakov	8950	8951	8951	8951
Maximum	100,0	100,0	100,0	100,0
Minimum	,0	,0	,0	5,0
Priemer	46,8	42,9	43,2	44,3
Štandardná odchýlka	20,3	21,8	17,0	15,9
Štandardná chyba priemernej úspešnosti	,2	,2	,2	,2
Cronbachovo alfa	,764	,800	,736	,877
Štandardná chyba merania pre úspešnosť	9,8	9,7	8,7	5,6



Obr. 1 Výsledný histogram úspešnosti testu NJ B1

Údaje o počtoch testovaných žiakov

Test z nemeckého jazyka úroveň B1 v školskom roku 2012/2013 riešilo 8 951 žiakov. Najviac žiakov bolo z Prešovského, Žilinského a Nitrianskeho kraja (pozri tab. č.3).

Tab. 3 Počet škôl a žiakov podľa krajov – NJ B1

Nemecký jazyk úroveň B1 2013 - počet škôl a žiakov podľa kraja

		Školy		Žiaci	
		počet	%	počet	%
Kraj	BA	54	11,6%	679	7,6%
	TT	47	10,1%	1089	12,2%
	TN	44	9,4%	1130	12,6%
	NR	62	13,3%	1239	13,8%
	ZA	67	14,4%	1274	14,2%
	BB	65	13,9%	1098	12,3%
	PO	74	15,9%	1544	17,2%
	KE	53	11,4%	898	10,0%
	Spolu	466	100,0%	8951	100,0%

Najviac žiakov bolo zo štátnych škôl (81,5 %), najmenej (3,2 %) z cirkevných škôl (pozri tab. č. 4).

Tab. 4 Počet škôl a žiakov podľa zriaďovateľa – NJ B1

Nemecký jazyk úroveň B1 2013 - počet škôl a žiakov podľa zriaďovateľa

		Školy		Žiaci	
		počet	%	počet	%
Zriaďovateľ	Štátne školy	380	81,5%	7912	88,4%
	Súkromné školy	71	15,2%	847	9,5%
	Cirkevné školy	15	3,2%	192	2,1%
	Spolu	466	100,0%	8951	100,0%

Takmer všetci maturanti boli žiakmi stredných odborných škôl a konzervatórií, jeden bol žiakom gymnázia (dobrovoľná maturitná skúška) (pozri tab. č. 5).

Tab. 5 Počet škôl a žiakov podľa typu školy – NJ B1

Nemecký jazyk úroveň B1 2013 - počet škôl a žiakov podľa typu školy

		Školy		Žiaci	
		počet	%	počet	%
Typ školy	GYM	1	0,2%	1	0,0%
	SOŠ a konzervatóriá	465	99,8%	8950	100,0%
	Spolu	466	100,0%	8951	100,0%

Test z nemeckého jazyka úroveň B1 riešilo 49,5 % chlapcov a 50,5 % dievčat (pozri tab.č.6).

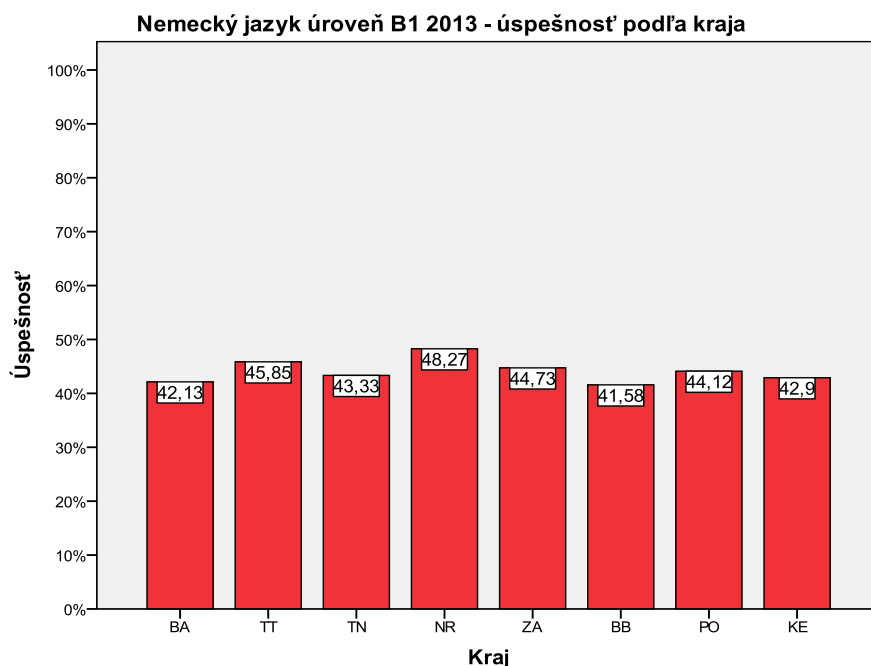
Tab. 6 Počet žiakov podľa pohlavia – NJ B1

Nemecký jazyk úroveň B1 2013 - počet žiakov podľa pohlavia

		počet	%
Pohlavie	chlapci	4429	49,5%
	dievčatá	4522	50,5%
	Spolu	8951	100,0%

Rozdiely vo výsledkoch podľa krajov

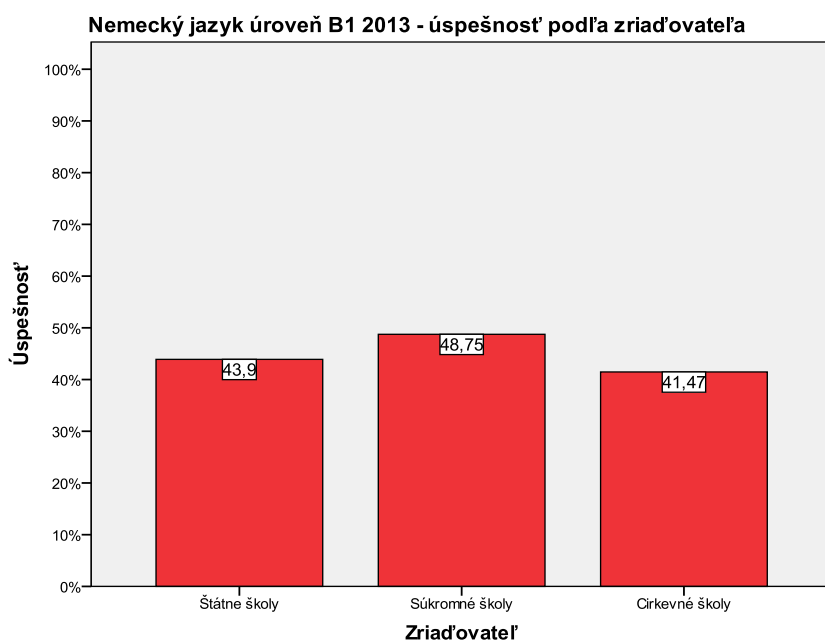
Ako vidíme na obrázku 2, v teste NJ B1 dosiahli žiaci Nitrianskeho kraja v porovnaní s národným priemerom vyššiu úspešnosť na úrovni miernej vecnej významnosti, úspešnosť v ostatných krajoch je porovnateľná s národným priemerom. Menšie odchýlky môžu byť spôsobené nižším či vyšším počtom maturantov v konkrétnom kraji.



Obr. 2 Úspešnosť podľa kraja – NJ B1

Rozdiely vo výsledkoch podľa zriaďovateľa

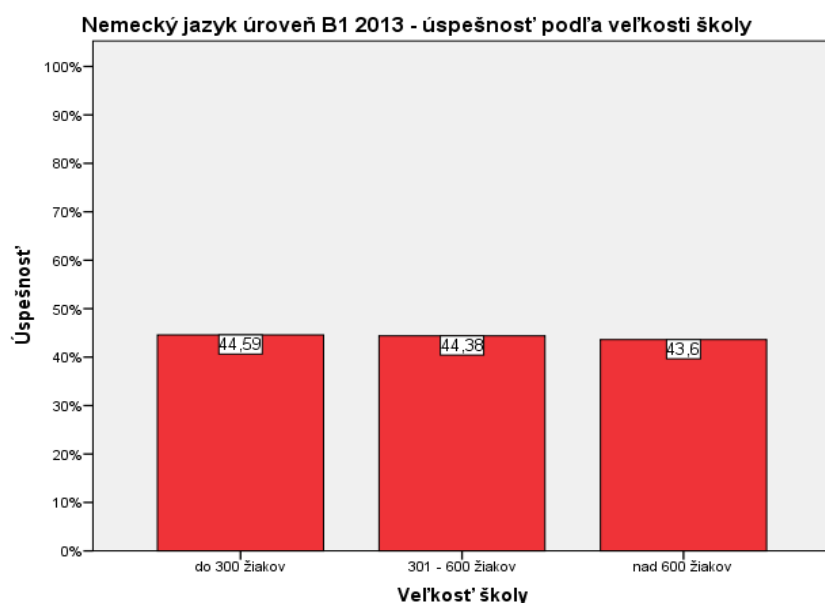
V teste NJ B1 tvoria štátne školy výraznú väčšinu v súbore delenom podľa zriaďovateľa, preto sa tu neprejavila signifikantnosť rozdielu priemernej úspešnosti a národného priemeru. Žiaci cirkevných škôl dosiahli horšie výsledky od národného priemeru na úrovni miernej vecnej významnosti, žiaci súkromných škôl dosiahli lepšie výsledky v porovnaní s národným priemerom na úrovni miernej vecnej signifikancie. (pozri obr. 3).



Obr. 3 Úspešnosť podľa zriaďovateľa – NJ B1

Rozdiely vo výsledkoch podľa veľkosti školy

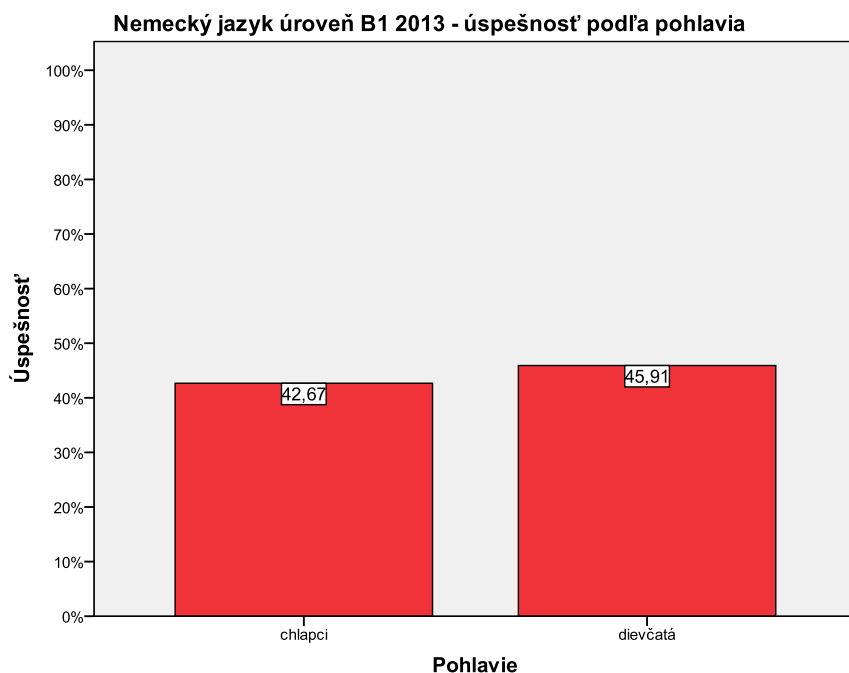
Úspešnosť žiakov škôl rôznych veľkostí je porovnateľná.



Obr. 4 Úspešnosť podľa veľkosti školy – NJ B1

Rozdiely vo výsledkoch podľa pohlavia

Dievčatá riešili test úspešnejšie (45,91 %), chlapci o niečo menej úspešne (42,67 %). Výsledky dievčat teda boli lepšie a výsledky chlapcov horšie ako národný priemer, zistené rozdiely však nie sú štatisticky významné a sú porovnateľné s národným priemerom (pozri obr. 5).

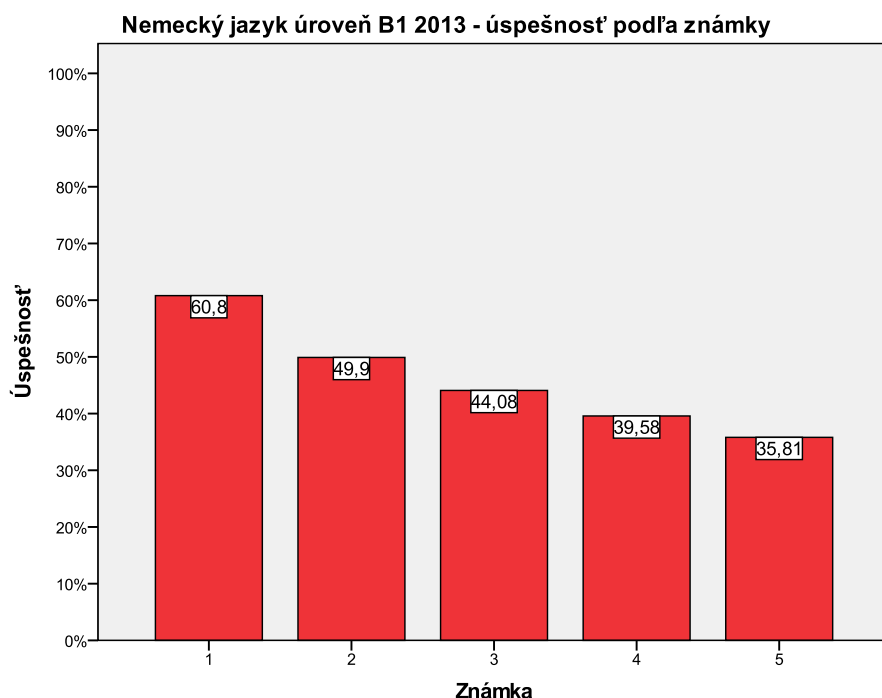


Obr. 5 Úspešnosť podľa pohlavia – NJ B1

Rozdiely vo výsledkoch podľa známky

Úspešnosť žiakov v teste NJ B1 korešponduje s výsledkami dosiahnutými počas štúdia. Najväčšie rozdiely sú medzi priemernými úspešnosťami jednotkárov a päťkárov, ktoré sú v porovnaní s národným priemerom lepšie resp. horšie na úrovni silnej vecnej signifikancie. Výsledky dvojkárov sú lepšie a výsledky štvorkárov horšie ako národný priemer, a to na úrovni strednej vecnej signifikancie (pozri obr. 6).

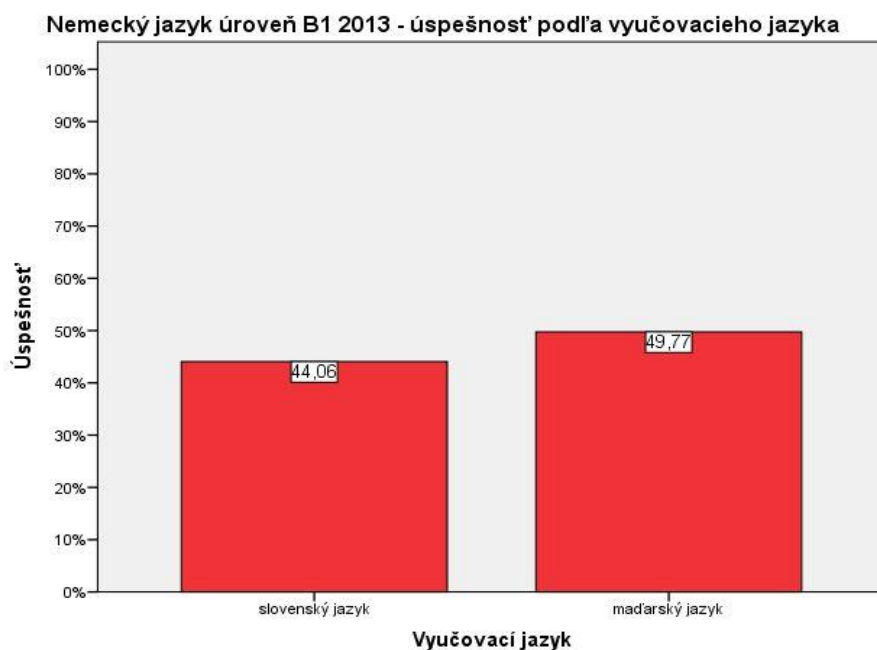
Korelácia úspešnosti a známky bola $r=-0,386$ a priemerná známka v súbore bola 3,14.



Obr. 6 Úspešnosť podľa známky – NJ B1

Rozdiely vo výsledkoch podľa vyučovacieho jazyka

Medzi priemernou úspešnosťou žiakov zo škôl s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským nebol vecne signifikantný rozdiel. Žiaci zo škôl s vyučovacím jazykom slovenským tvorili podstatnú časť vzorky, preto aj národný priemer je určovaný predovšetkým ich priemerom.



Obr. 7 Úspešnosť podľa vyučovacieho jazyka – NJ B1

Žiaci s úspešnosťou menšou alebo rovnou 33 %

Úspešnosť viac ako 33 % nedosiahlo 2278 žiakov z 8951, čo predstavovalo 25,5 % z celkového počtu žiakov.

Tab. 7 Žiaci s úspešnosťou menšou ako 33 %

Rozdelenie žiakov s úspešnosťou $\leq 33\%$

		Pohlavie		Spolu
		chlapci	dievčatá	
Typ školy	SOŠ a konzervatóriá	55,0%	45,0%	100,0%
Spolu		55,0%	45,0%	100,0%

		Pohlavie		Spolu
		chlapci	dievčatá	
Typ školy	SOŠ a konzervatóriá	1253	1025	2278
Spolu		1253	1025	2278

Prepojenie úspešnosti a percentilu

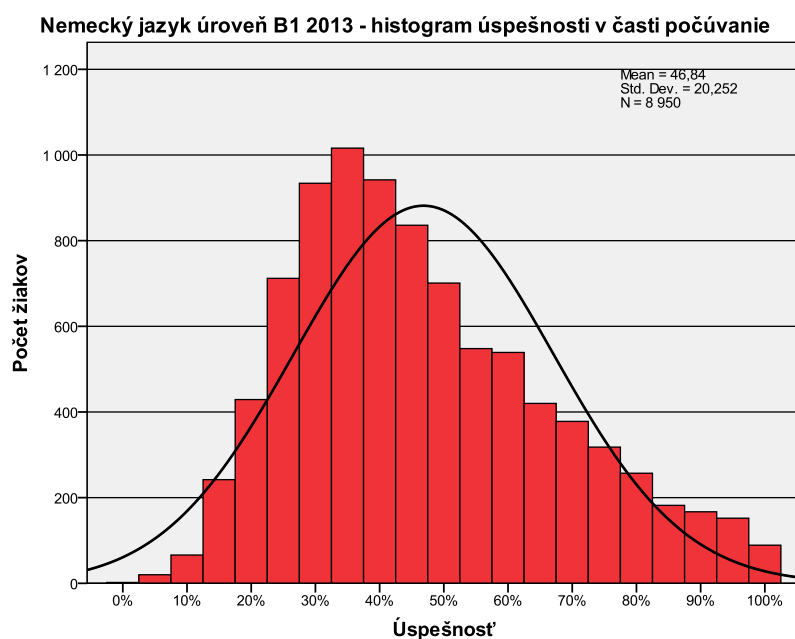
Tab. 8 Prepojenie úspešnosti a percentilu – NJ B1

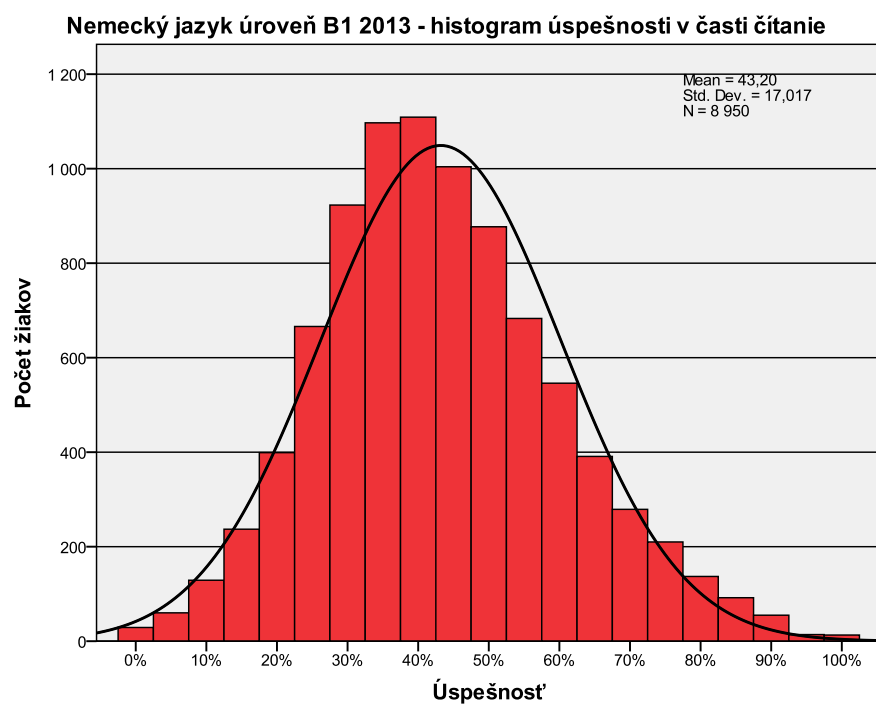
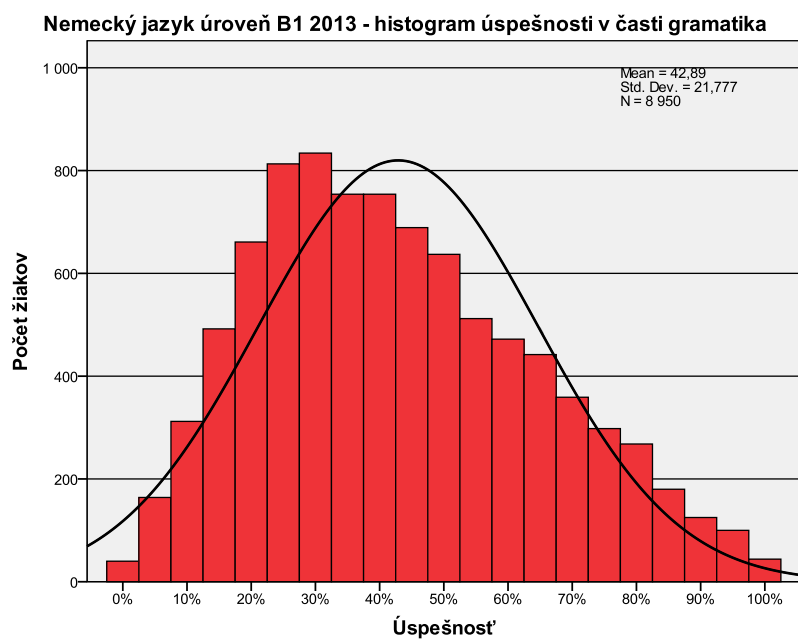
Úspešnosť	Percentil	Počet žiakov	Úspešnosť	Percentil	Počet žiakov
5,0	0,0	1	51,7	68,5	250
6,7	0,0	3	53,3	71,3	225
8,3	0,0	7	55,0	73,8	248
10,0	0,1	9	56,7	76,6	246
11,7	0,2	13	58,3	79,4	195
13,3	0,4	19	60,0	81,5	189
15,0	0,6	45	61,7	83,7	195
16,7	1,1	51	63,3	85,8	140
18,3	1,7	85	65,0	87,4	157
20,0	2,6	128	66,7	89,2	130
21,7	4,0	161	68,3	90,6	131
23,3	5,8	211	70,0	92,1	97
25,0	8,2	228	71,7	93,2	102
26,7	10,7	283	73,3	94,3	75
28,3	13,9	319	75,0	95,1	74
30,0	17,5	368	76,7	96,0	69
31,7	21,6	346	78,3	96,7	55
32,5	25,4	1	80,0	97,3	53
33,3	25,4	373	81,7	97,9	40
35,0	29,6	395	83,3	98,4	33

Úspešnosť	Percentil	Počet žiakov	Úspešnosť	Percentil	Počet žiakov
36,7	34,0	362	85,0	98,7	27
38,3	38,1	399	86,7	99,1	22
40,0	42,5	366	88,3	99,3	27
41,7	46,6	362	90,0	99,6	14
43,3	50,7	362	91,7	99,8	6
45,0	54,7	351	93,3	99,8	7
46,7	58,6	331	95,0	99,9	5
48,3	62,3	287	96,7	100,0	2
50,0	65,5	269	98,3	100,0	1
			100,0	100,0	1

Úspešnosť podľa jednotlivých zručností

Histogramy úspešností podľa jednotlivých zručností svedčia o mierne vyššej náročnosti jednotlivých častí testu pre testovanú populáciu.





Obr. 8 Histogramy úspešností podľa jednotlivých zručností

3 Interpretácia výsledkov testu EČ MS z NJ úroveň B1

Charakteristiky položiek

Pri interpretácii výsledkov vychádzame zo štatistických ukazovateľov, ktoré charakterizujú jednotlivé položky.

Jednotlivé štatistické ukazovatele najprv objasníme, aby sme uľahčili orientáciu v tabuľkách. Štatistické ukazovatele, ktoré charakterizujú každú položku v teste, sú: obťažnosť, citlivosť, neriešenosť, vynechanosť, nedosiahnutosť a medzipoložková korelácia.

Obťažnosť položky

Obťažnosť položky je charakteristika položky testu vypočítaná ako podiel žiakov, ktorí na položku odpovedali správne. Hodnota 0 znamená vysokú obťažnosť položky (nikto na ňu neodpovedal správne), hodnota 1 znamená nízku obťažnosť položky (všetci na ňu odpovedali správne). Pre lepšiu názornosť môžeme obťažnosť položky vyjadriť v percentách.

Hodnota obťažnosti	Obťažnosť položky
0 – 20 %	veľmi obťažná
20 – 40 %	obťažná
40 – 60 %	stredne obťažná
60 – 80 %	ľahká
80 – 100 %	veľmi ľahká

Z hľadiska zabezpečenia vysokej reliability je optimálne, aby sa obťažnosť väčšiny položiek pohybovala okolo 50 %.

Citlivosť položky

Citlivosť alebo **diskriminačná sila položky** je schopnosť položky rozlíšiť dobrých a slabších žiakov. Zoradených žiakov podľa úspešnosti v teste rozdelíme do piatich skupín, pričom citlivosť položky predstavuje rozdiel medzi priemernou úspešnosťou najlepšej a najslabšej pätiny testovaných žiakov. Citlivosť nižšiu ako 30 % považujeme za nedostatočnú, záporná hodnota identifikuje kritickú položku.

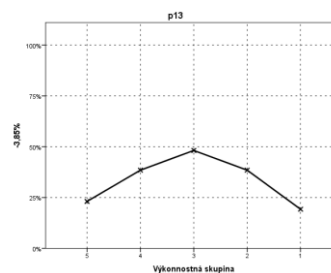
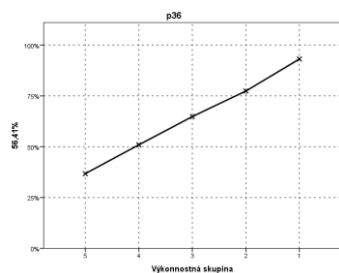
Distribúcia úspešnosti a citlivosti sa interpretuje grafmi, ktoré podrobnejšie znázorňujú vzťah medzi výkonnosťou v celom teste (delenie na 5 skupín na x-ovej osi) a ich priemernými úspešnosťami v danej položke na y-ovej osi. V prvej pätine (1) sa nachádzajú žiaci s najvyššou percentuálnou úspešnosťou riešenia testu, poslednú skupinu (5) tvoria najmenej úspešní žiaci. Grafy distribúcie úspešnosti pomáhajú charakterizovať, ako v danej položke

súvisí úspešnosť jej riešenia s celkovou výkonnosťou žiaka. Vľavo pri každom grafe je uvedená citlivosť položky.

Podľa výslednej čiary rýchlo odhadneme charakter

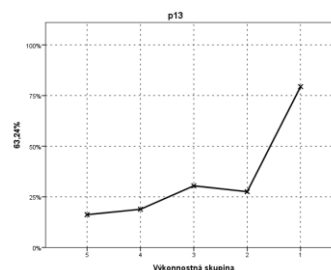
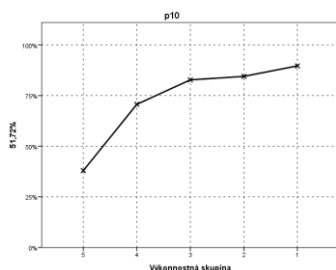
- vhodnej položky položky;

alebo úplne nevhodnej



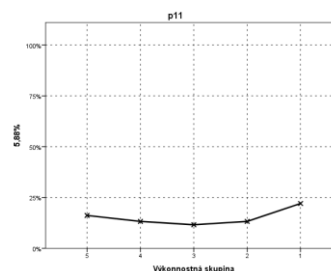
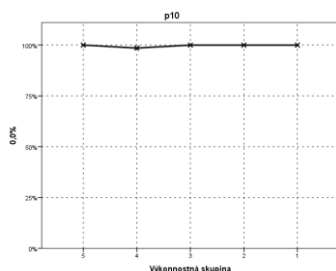
- položky, ktorá výrazne oddeľuje najmenej úspešných žiakov od ostatných,

alebo najúspešnejších od ostatných.



- položky, ktorá slabo diferencuje, pretože je pre všetkých veľmi ľahká

alebo veľmi ťažká.



Neriešenosť položky

Neriešenosť položky predstavuje percentuálny súčet nedosiahnutých a vynechaných riešení. **Vynechanosť** položky nastáva vtedy, ak žiak položku neriešil, ale niektorú

z nasledujúcich ešte riešil. **Nedosiahnutosť** položky vyjadruje skutočnosť, že žiak túto položku neriešil a zároveň neriešil ani žiadnu z nasledujúcich položiek. Viac ako 30 %-tná neriešenosť položky by mala tvorcov testu vyzvať k úvahe nad príčinami, neriešenosť vyššiu ako 50 % považujeme za kritickú.

Medzipoložková korelácia

Medzipoložková korelácia je korelácia medzi položkou a zvyškom testu a vypovedá o reliabilite testu, čiže o vnútornej konzistencii jeho položiek. Táto charakteristika je vyjadrená prostredníctvom koeficientu korelácie Point Biserial (*P.Bis.*) medzi úspešnosťou vybranej položky a sumou úspešností všetkých ostatných položiek v poslednom stĺpci tabuliek 10, 11 a 13. Záporná hodnota vypovedá o tom, že položka nerozlišuje „úspešných“ a „menej úspešných“ žiakov. Žiaci, ktorých úspešnosť v teste bola nadpriemerná na položku odpovedali nesprávne a naopak žiaci, ktorí dosiahli v teste nižšiu úspešnosť, uviedli správnu odpoveď, napríklad hádaním. Aby sme položku považovali za vhodnú, hodnota medzipoložkovej korelácie musí dosahovať úroveň minimálne 0,30.

V cudzích jazykoch vypočítaný koeficient $r_{P.Bis.}$ určuje medzipoložkovú koreláciu aj v danej časti testu (Počúvanie, Gramatika a Čítanie).

Distraktory

V prípade položiek s výberom odpovede má žiak v ponuke okrem správnej odpovede aj jednu alebo viac nesprávnych odpovedí, ktoré nazývame **distraktory**.

Cieľom skúmania je zistiť, aká je proporionalita voľby distraktorov a správnej odpovede, usudzovať, akí žiaci volili správnu odpoveď, akí jednotlivé distraktory. Pomáha charakterizovať položku z viacerých aspektov.

4 Analýza položiek testu EČ MS z NJ úroveň B1, 2013

Časť Počúvanie s porozumením – obsahová analýza položiek

Ako vidíme v tabuľke č. 9, v časti *Počúvanie s porozumením* bolo 19 položiek stredne obťažných, tie tvoria základ testu. Jedna položka bola veľmi ľahká (č. 6). Všetky položky okrem dvoch majú vyhovujúcu citlivosť, čo znamená, že spoľahlivo odlíšili veľmi dobrých žiakov od tých menej zdatných (výborní žiaci riešili položku správne, menej dobrí žiaci nesprávne).

V položkách č. 14 – 20 (3. úloha) pozorujeme vyššiu neriešenosť. Je daná tým, že na rozdiel od predošlých dvoch úloh tu ide o úlohu priradovacieho typu, ktorá si na vyriešenie vyžaduje náročnejšie myšlienkové operácie ako predošlé dve úlohy. Na zvýšenú kognitívnu náročnosť úloh reagujú niektorí žiaci tým, že takúto úlohu jednoducho neriešia.

Tab. 9 Štatistické ukazovatele položiek v časti Počúvanie s porozumením

Nemecký jazyk úroveň B1 2013, forma 7014 - časť počúvanie^a

Položka	Obťažnosť	Citlivosť	Nedosiahnutosť	Vynechanosť	Neriešenosť	Korelácia medzi položkou a zvyškom testu (Point Biserial)
1	33,0	29,8	,00	,76	,76	,224
2	64,5	50,3	,00	,49	,49	,297
3	47,5	33,7	,00	,47	,47	,244
4	35,4	41,4	,00	,60	,60	,306
5	33,1	44,1	,00	,22	,22	,313
6	89,5	20,7	,00	,16	,16	,171
7	63,5	48,8	,00	,85	,85	,299
8	67,6	45,4	,00	,47	,47	,295
9	39,3	33,5	,00	,52	,52	,264
10	45,9	56,7	,02	,56	,58	,377
11	68,2	42,9	,02	,22	,25	,260
12	43,4	61,6	,04	,25	,29	,429
13	45,9	50,5	,04	,56	,60	,338
14	40,3	53,8	,47	,47	,94	,400
15	37,5	50,5	,60	1,12	1,72	,357
16	33,2	48,2	,69	1,03	1,72	,368
17	32,9	44,9	,87	1,10	1,97	,351
18	44,1	52,3	1,08	,65	1,72	,378
19	41,6	52,2	1,43	,38	1,81	,356
20	30,0	43,9	1,43	,72	2,15	,361

a. Časti testu = Počúvanie

Pozrime sa teraz na niektoré zo spomínaných položiek.

Optimálnou pre žiakov sa ukázala položka č. 12, ktorá je z pohľadu náročnosti primeraná a má vyhovujúcu citlivosť (dobré teda selektuje výkonných žiakov a tých menej výkonnejších) a zároveň dobre koreluje so zvyškom testu. Podobné vlastnosti vidíme tiež u položky č.8.

Východiskový text k úlohe si žiaci vypočuli dvakrát.

Zadanie položky znelo:

08 *Julian mag Sport, weil er... .*

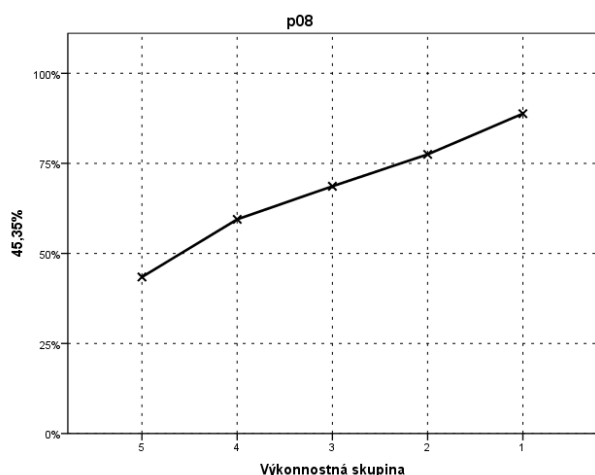
- (A) *sich in der Freizeit nicht langweilt*
- (B) *sich danach recht gut fühlt*
- (C) *immer danach fernsehen kann*

Ako vidieť z tabuľky 10, správne riešenie (B) si vybralo 68 % žiakov, ostatné distraktory neboli natoľko atraktívne, aby dokázali pomýliť vysoké percento žiakov.

Tab. 10 Analýza distraktorov – položka č. 08 – NJ B1

	A08	B08	C08	X08
P. Bis.	-,19	,30	-,18	-,05
p	,16	,68	,16	,00
N	698	3017	729	21

Obrázok 9 predstavuje graf distribúcie úspešnosti položky č. 8, z ktorého je zrejmé, že primerane rozlišovala výkonnostné spektrum žiakov.



Obr. 9 Distribúcia úspešnosti – položka č. 8 – NJ B1

Vysokú úspešnosť a nižšiu citlivosť mala položka č. 6. Žiaci si mali vybrať správnu odpoveď spomedzi štyroch ponúkaných možností.

06 Seinen Ferienjob hat Philipp bekommen.

(A) meistens durch seinen Vater

(B) über eine Anzeige in der Zeitung

(C) durch seinen Schulfreund

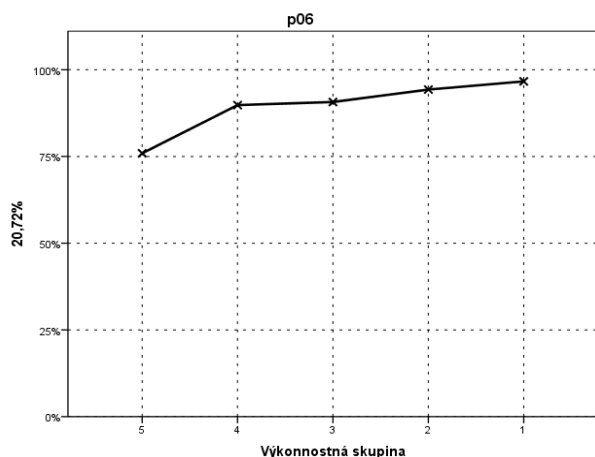
(D) nur über eine direkte Bewerbung

Najviac žiakov síce volilo pri riešení tejto položky správnu odpoveď A, hodnota *P.Bis.* je však dosť nízka.

Tab. 11 Analýza distraktorov – položka č. 6 – NJ B1

	A06	B06	C06	D06	X06
P. Bis.	,17	-,11	-,08	-,10	-,02
p	,89	,03	,04	,04	,00
N	3995	118	181	161	7

Graf distribúcie úspešnosti (obr. 10) tiež poukazuje na fakt, že táto položka nebola náročná ani pre prospechovo slabších žiakov, ktorí na tom boli s riešením položky približne rovnako ako žiaci prospechovo lepší. Nezohrávalo teda úlohu, či položku riešil dvojčár alebo štvorkár.



Obr. 10 Distribúcia úspešnosti – položka č.6 – NJ B1

Časť Gramatika a lexika – obsahová analýza položiek

V časti *Gramatika a lexika* boli všetky položky stredne obťažné (pozri tabuľka 12). Všetky položky až na položku č. 25 mali vyhovujúcu citlivosť a spoľahlivo dokázali diferencovať výkonnostné spektrum žiakov.

Tab. 12 Štatistické ukazovatele položiek v časti Gramatika a lexika

Nemecký jazyk úroveň B1 2013, forma 7014 - časť gramatika^a

Položka	Obťažnosť	Citlivosť	Nedosiahnutosť	Vynechanosť	Neriešenosť	Korelácia medzi položkou a zvyškom testu (Point Biserial)
21	56,6	58,6	,00	,16	,16	,389
22	39,8	51,4	,00	,56	,56	,363
23	43,6	36,5	,00	,76	,76	,255
24	40,2	37,5	,00	,36	,36	,294
25	37,7	26,9	,00	,92	,92	,214
26	69,8	50,5	,00	,20	,20	,297
27	33,3	46,6	,00	,38	,38	,353
28	40,4	44,5	,00	,29	,29	,315
29	20,1	39,1	,00	,31	,31	,306
30	33,3	40,0	,00	,60	,60	,296
31	29,3	50,3	,27	1,21	1,48	,420
32	43,7	41,9	,31	,78	1,10	,283
33	44,5	54,1	,43	2,60	3,02	,407
34	26,3	52,4	,43	3,67	4,10	,428
35	60,0	59,4	,52	1,16	1,68	,392
36	59,7	70,7	,72	3,11	3,83	,469
37	31,4	53,3	,96	3,05	4,01	,449
38	51,9	71,9	1,25	3,74	4,99	,477
39	64,5	66,9	1,57	1,50	3,07	,426
40	34,4	39,5	1,57	1,32	2,89	,380

a. Časti testu = Gramatika

Tento oddiel testu sa skladal z dvoch častí. V prvej z nich nepozorujeme žiadne významné výkyvy v riešení zo strany žiakov. Úloha bola typu multiple choice, žiaci si vyberali zo štyroch možností, pričom správna bola vždy iba jedna. Úloha testovala gramatické javy ako skloňovanie prídavných mien, zámená, slovesné tvary, slovosled, spojky, atď. Ukázalo sa, že pre žiakov bola problematická položka č. 29, v ktorej mali určiť správny tvar préterita nepravidelného slovesa výberom zo štyroch možností.

Wie jedes Jahr **29** er auch in den letzten Ferien Werbezeitungen aus.

29 (A) trägt (B) trugt (C) tragt (D) trug

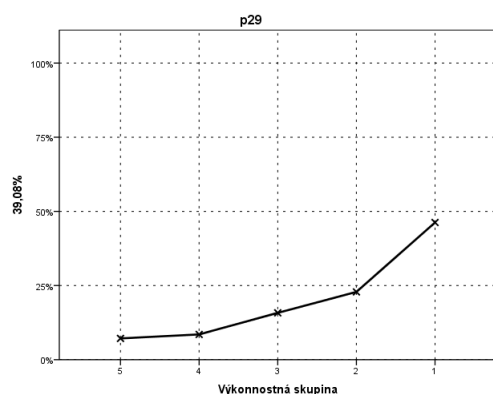
Ako vidieť z tabuľky 13, distraktor (A) označilo za správne riešenie až 52% žiakov (namiesto správneho riešenia (D), ktoré si vybralo len 20 % žiakov). Ostatné distraktory neboli natoľko atraktívne, aby dokázali pomýliť vysoké percento žiakov. Dá sa predpokladať, že žiaci označovali nesprávne odpovede v dôsledku unáhlenosti a nepochopenia kontextu (...in den

letzten Ferien...), keďže za správnu odpoveď väčšinou označili tvar slovesa „tragen“ v prítomnom čase.

Tab. 13 Analýza distraktorov – položka č. 29 – NJ B1

	A29	B29	C29	D29	X29
P. Bis.	-,08	,00	-,20	,31	-,02
p	,52	,06	,22	,20	,00
N	2324	262	964	898	14

Graf distribúcie úspešnosti (obr. 11) svedčí o tom, že táto položka bola pomerne náročná pre všetky výkonnostné skupiny, ani výkonnostne najsilnejšia skupina nevyriešila túto položku lepšie ako na 50 %.



Obr. 11 Distribúcia úspešnosti – položka č.29 – NJ B1

V druhej úlohe časti *Gramatika a lexika* vidíme výrazne vyšší podiel neriešenej položiek.

Uvedený fakt pravdepodobne súvisí s tým, že úloha bola otvorená, žiaci mali do kontextu dopĺňať vhodné lexikálne jednotky, ktoré si vyberali z banky slov. V banke mali k dispozícii 15 slov, avšak na doplnenie potrebovali iba 10. Množstvo distraktorov (5) nepovažujeme za také vysoké, aby mohlo žiakov odradiť od riešenia úlohy alebo spôsobiť „zmätok“ pri hľadaní správneho riešenia. Keďže úloha opäť testuje náročnejšie myšlienkové operácie, môžeme usudzovať, že isté percento žiakov sa riešeniu takýchto úloh vyhýba a skôr sa venuje úlohám vyžadujúcim menej náročnú kognitívnu činnosť.

Uvedená úloha je zostavená tak, aby niektoré z ponúkaných slov (správnych riešení) mali svoj distraktor na základe fonetickej príbuznosti, príp. lexikálneho vzťahu (napr. synonymá, opozitá, atď.).

Časť Čítanie s porozumením – obsahová analýza položiek

V tejto časti testu bola jedna extrémne obťažná položka (č. 60), niekoľko veľmi obťažných položiek, dve veľmi ľahké položky a jedna extrémne ľahká položka. Zvyšné položky boli stredne obťažné.

Niektoré položky mali zároveň aj nedostatočnú citlivosť, teda zle odlišovali výkonných a menej výkonných žiakov.

Tab. 14 Štatistické ukazovatele položiek v časti Čítanie s porozumením

Nemecký jazyk úroveň B1 2013, forma 7014 - časť čítanie^a

	Položka	Obťažnosť	Citlivosť	Nedosiahnutosť	Vynechanosť	Neriešenosť	Korelácia medzi položkou a zvyškom testu (Point Biserial)
1	41	45,5	55,5	,00	,81	,81	,284
2	42	54,0	65,6	,00	1,30	1,30	,413
3	43	90,2	15,6	,00	,49	,49	,215
4	44	82,1	28,9	,02	,63	,65	,278
5	45	84,9	25,4	,02	,54	,56	,288
6	46	76,3	37,0	,02	,52	,54	,306
7	47	73,9	45,9	,04	1,03	1,08	,305
8	48	29,9	40,6	,20	1,28	1,48	,274
9	49	32,8	47,1	,25	1,99	2,24	,382
10	50	23,7	49,8	,25	2,22	2,46	,414
11	51	46,5	50,1	,34	1,21	1,55	,355
12	52	31,3	29,8	,43	1,66	2,08	,209
13	53	28,0	48,8	,76	2,35	3,11	,378
14	54	61,1	43,3	7,68	4,12	11,80	,280
15	55	10,1	27,5	9,29	4,97	14,27	,284
16	56	51,0	40,3	11,89	7,50	19,40	,267
17	57	10,8	14,3	15,23	18,63	33,86	,160
18	58	17,5	35,7	17,02	11,62	28,65	,317
19	59	14,2	36,8	19,71	10,93	30,64	,356
20	60	4,8	13,8	19,71	4,10	23,81	,231

a. Časť testu = Čítanie

V poslednej úlohe tretej časti testu si žiaci mali najprv prečítať východiskový text a následne jeho zhrnutie, v ktorom chýbajú slová. Tieto mali žiaci doplniť podľa kontextu a v správnom gramatickom tvare. Všetky veľmi obťažné položky sa nachádzali práve v tejto úlohe časti testu, ktorá je vždy najnáročnejšou spomedzi všetkých. Takmer všetky položky v tejto úlohe majú taktiež pomerne vysokú neriešenosť a vynechanosť práve preto, že otvorená úloha nachádzajúca sa na konci testu si vyžaduje náročné kognitívne operácie.

5 Vyhodnotenie písomnej formy internej časti MS z NJ úroveň B1

Cieľom tejto časti skúšky bolo preveriť schopnosť žiakov písať samostatne, žánrovo, štylisticky a gramaticky adekvátne, jasne, zrozumiteľne a na primeranej úrovni. Testovalo sa používanie primeraných jazykových štruktúr, rozsah slovnej zásoby, kompozícia a štylizácia, formálne členenie písomného prejavu a pravopis.

Žiakom bola zadaná jedna úloha so štrukturalizovaným zadáním, ktoré tematicky vychádzalo z cieľových požiadaviek na vedomosti a zručnosti maturanta z daného cudzieho jazyka.

Téma: **Meine Lieblingslektüre**

Schreiben Sie einen Aufsatz (160 – 180 Wörter) über Ihr Verhältnis zum Lesen.

Gehen Sie dabei auf die folgenden Punkte ein:

- Was für Bücher/Zeitungen/Zeitschriften lesen Sie gern? Warum?*
- Nennen Sie den Titel (in deutscher Übersetzung) und den Autor Ihres Lieblingsbuches. Was ist das Thema?*
- Warum mögen Sie dieses Buch (drei Beispiele)?*
- Gefällt Ihnen der Literaturunterricht in der Schule? Warum (nicht)?*
- Was kann man tun, damit Kinder gern lesen?*

Časová dotácia na riešenie úlohy bola 60 minút. Za tento čas mali žiaci napísať prácu v rozsahu 160 – 180 slov. Práce žiakov hodnotili na školách interní učitelia, ktorí majú v aprobácii príslušný cudzí jazyk podľa *Pokynov a kritérií na hodnotenie PFIČ z cudzích jazykov*, vydaných NÚCEM. Každú prácu posúdili dvaja hodnotitelia, aby bola zabezpečená reliabilita hodnotenia. Hodnotitelia posudzovali kvalitu práce podľa štyroch stanovených kritérií: obsah textu, členenie a stavba textu, gramatika a slovná zásoba. Za každú z týchto oblastí mohol žiak získať maximálne 5 bodov. Výsledky hodnotenia žiackych prác PFIČ MS nahlásili školy do elektronického formulára, ktorý pripravil a spravoval ÚIPŠ-ŠVS Banská Bystrica.

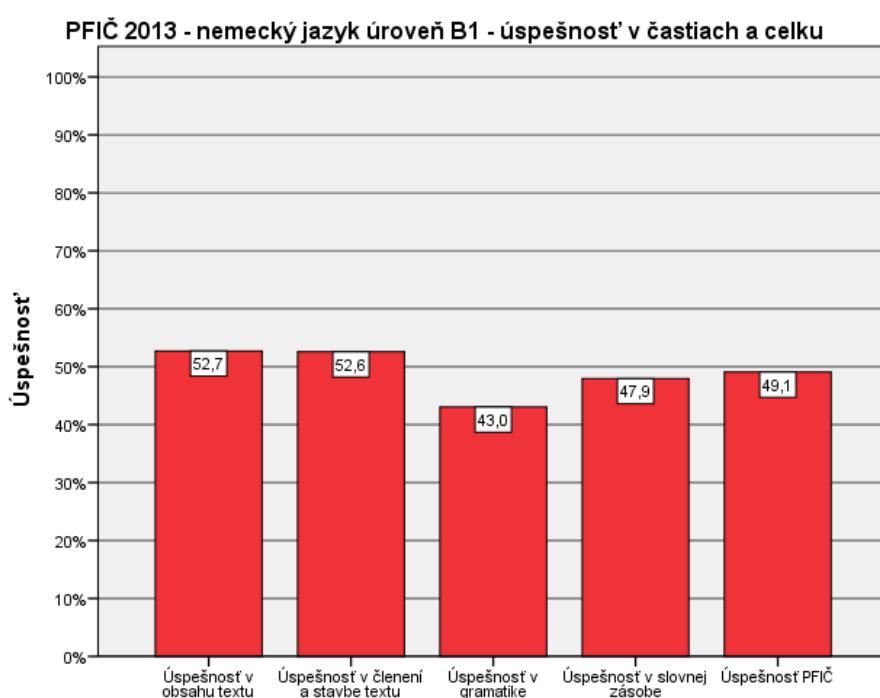
PFIČ MS 2013 z nemeckého jazyka úroveň B1 písalo 8922 žiakov zo 468 škôl.

Ako vidíme na obrázku 12, celková úspešnosť bola **49,1 %**. Z hodnotených oblastí boli najúspešnejšie obsah textu (52,7 %) a členenie a stavba textu (52,6 %). Znamená to, že

žiaci porozumeli zadaniu, dobre rozpracovali obsah, pričom sa možno nie ku všetkým bodom zadania vyjadrili dostatočne, ale väčšinu informácií vyjadrili jasne a zrozumiteľne.

Úspešnosť v kritériu slovná zásoba dosiahla 47,9 %, čo je primerané testovanej populácii. Slovná zásoba teda väčšinou bola primeraná testovanej úrovni, žiaci ju však nie vždy zvládli použiť adekvátne danému kontextu.

Najslabšou spomedzi všetkých hodnotených zložiek bola gramatika (43 %). V textoch žiakov prevládali jednoduchšie jazykové štruktúry, vyskytovalo sa viac gramatických a pravopisných chýb.



Obr. 12 Úspešnosť v PFIČ – NJ B1

Záver a odporúčania do praxe

Na výsledky riešenia testu externej časti maturity z nemeckého jazyka úrovne B1 sa môžeme pozerat' z hľadiska kvality výkonu žiakov, ako aj z hľadiska kvality meracieho nástroja – testu, pričom tieto dva aspekty sú navzájom prepojené.

Test EČ MS 2013 nemecký jazyk úroveň B1 riešilo 8 951 žiakov, z toho 4 429 chlapcov a 4 522 dievčat. Najviac maturantov bolo v prešovskom kraji (1 544) a najmenej v bratislavskom kraji (679). Podľa zriaďovateľa 81,5 % žiakov pochádzalo zo štátnych škôl, 15,2 % zo súkromných a 3,2 % z cirkevných škôl.

Priemerná úspešnosť celého súboru (národný priemer) bola **44,3 %**. Žiaci najlepšie zvládli časť **Počúvanie s porozumením** (úspešnosť 46,8 %), druhá najúspešnejšie zvládnutá bola časť **Čítanie s porozumením** (43,2 %) a najnižšiu úspešnosť dosiahli žiaci v časti **Gramatika a lexika** (42,9 %).

Žiaci nitrianskeho kraja dosiahli úspešnosť vyššiu ako národný priemer (48,3 %) s rozdielom na úrovni miernej vecnej signifikancie. V ostatných krajoch boli výsledky porovnateľné s národným priemerom. Podľa zriaďovateľa najlepšie výsledky dosiahli žiaci súkromných škôl, a to na úrovni miernej vecnej signifikancie (48,7 %) a žiaci cirkevných škôl dosiahli horšie výsledky od národného priemeru na úrovni miernej vecnej významnosti (41,5 %). Štátne školy tvoria výraznú väčšinu v súbore delenom podľa zriaďovateľa, preto aj signifikantnosť rozdielu priemernej úspešnosti a národného priemeru sa neprejavila.

V porovnaní podľa pohlavia bol priemerný výkon dievčat rovnaký ako priemerný výkon chlapcov, porovnateľný s národným priemerom. V porovnávaní výkonu podľa polročnej klasifikácie žiaka z nemeckého jazyka konštatujeme, že úspešnosť jednotkárov a dvojkárov bola významne lepšia ako národný priemer na úrovni silnej resp. strednej vecnej signifikancie a úspešnosť štvorkárov a päťkárov bola významne horšia ako národný priemer na úrovni strednej resp. silnej vecnej signifikancie.

Dá sa konštatovať, že dosiahnuté priemerné výkony boli primerané širokospektrálnej populácii, ktorá tento test riešila.

Úspešnosť v PFIČ MS dosiahla **49,1 %**. Z hodnotených oblastí boli najúspešnejšie **obsah textu** (52,7 %) a **členenie a stavba textu** (52,6 %). Úspešnosť v kritériu **slovná zásoba** dosiahla 47,9 %, čo je primerané testovanej populácii. Najslabšou spomedzi všetkých hodnotených zložiek bola **gramatika** (43,0 %).

Preto odporúčame pedagógom pri nacvičovaní zručností viac posilňovať zložky gramatika a lexika. Nie je dôležité len to, aby žiaci rozumeli celkovému obsahu textu, čítaného či

počutého, ale aby boli vybavení dostatočnou slovnou zásobou na danej úrovni, ktorá im evidentne chýba a spôsobuje ich neschopnosť selektívne a detailne porozumieť textu a získať z neho informácie potrebné na splnenie úlohy. Taktiež pri nácviku písania nepostačuje naučiť žiakov dotknúť sa obsahovo všetkých bodov zadania, je potrebné doceliť aj to, aby ich písomný prejav bol aj gramaticky a lexikálne primeraný danej komunikačnej úrovni.

V tabuľke 15 predkladáme porovnanie priemernej úspešnosti v EČ MS z NJ úroveň B1 podľa jednotlivých zručností za roky 2010 – 2013.

Tab. 15 Prehľad priemernej úspešnosti v EČ MS z NJ úroveň B1 podľa zručností v r. 2010 – 2013

Úspešnosť	2010 15 611 žiakov	2011 14 110 žiakov	2012 10 550 žiakov	2013 8 951 žiakov
Celková	49,7 %	39,2 %	42,9 %	44,3 %
Počúvanie s porozumením	60,3 %	41,7 %	48,0 %	46,8 %
Gramatika a lexika	45,4 %	40,1 %	42,6 %	42,9 %
Čítanie s porozumením	43,5 %	35,6 %	38,2 %	43,2 %

Z jednotlivých zručností boli žiaci priemerne najúspešnejší v počúvaní s porozumením a problémy im spôsobovalo najmä čítanie s porozumením.

Priemerná úspešnosť v PFIČ sa pohybuje približne okolo 50 %. Najlepšie výsledky žiaci pravidelne preukazujú v oblastiach obsah alebo členenie a stavba textu a horšie výsledky sú v gramatike a slovnej zásobe.

Môžeme skonštatovať, že úroveň zvládania testovacích techník používaných v externej maturitnej skúške z nemeckého jazyka je prijateľná, avšak je potrebné zo strany učiteľov aj naďalej sledovať nové trendy, ktoré sa do testovania zavádzajú, s cieľom zjednocovať úroveň a spôsob preverovania a objektívneho hodnotenia vedomostí na výstupe zo strednej školy s inými krajinami EÚ.

V závere ponúkame odporúčania do praxe, ktoré pomôžu k zlepšeniu informovanosti o vývoji MS z nemeckého jazyka a perspektívach jej smerovania.

- Priebežne kontrolovať aktualizácie zverejnené na stránkach Národného ústavu certifikovaných meraní vzdelávania (www.nucem.sk) a mať tak prehľad nielen o možných zmenách v špecifikáciách testov, ale využívať aj možnosť analyzovania zverejnených správ o výsledkoch externej časti a písomnej formy internej časti maturitnej skúšky z nemeckého jazyka.

- Sledovať stránku Štátneho pedagogického ústavu v súvislosti s metodickými a koncepcnými zmenami maturitnej skúšky, byť oboznámený s cieľovými požiadavkami, ktoré sú východiskom k tvorbe testov z cudzích jazykov.
- Mať preštudovaný Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (SERR) a pri hodnotení v rámci triedy používať na hodnotenie jazykových zručností deskripty uvedené v tomto dokumente.
- Pri výučbe nemeckého jazyka a príprave budúcich maturantov sa snažiť o posilnenie problematických oblastí špecifikovaných v správach o výsledkoch EČ a PFIČ maturitnej skúšky z nemeckého jazyka a intenzívne viesť žiakov k čítaniu s porozumením.
- Snažiť sa používať také metódy testovania, ktoré žiakov trénujú a pripravujú na spôsob komunikatívneho testovania, presadzovaný pri tvorbe maturitných testov z cudzích jazykov.

Vzhľadom na to, že metodika zostavovania meracieho nástroja sa vyvíja, predpokladáme, že aj tento dokument bude prínosom k ďalšiemu skvalitňovaniu testovacích nástrojov EČ a PFIČ MS. Súčasne dúfame, že tento dokument je aj užitočným materiálom pre odbornú a pedagogickú verejnosť, na základe ktorého je možné podrobne vyhodnotiť a analyzovať úroveň testovaných vedomostí a zručností maturantov z nemeckého jazyka úrovne B1 a tak prispieť ku skvalitňovaniu vyučovacieho procesu v oblasti cudzích jazykov.

Literatúra

1. Burjan, V.: Tvorba a využívanie školských testov vo vzdelávacom procese. Bratislava: Exam, 1999.
2. Hendl, J.: Přehled statistických metod zpracování dát. Praha: Portal, 2004.
3. Kolektiv: Standardy pro pedagogické a psychologické testování. Praha: Testcentrum, 2001.
4. Lapitka, M.: Tvorba a použitie didaktických testov. Bratislava: ŠPU, 1996.
5. Kostolanská, J.: Záverečná správa zo štatistického spracovania testu z nemeckého jazyka úroveň B1. Bratislava: NÚCEM, 2013.
6. Kol. OHVM: Záverečná správa o výsledkoch PFIČ z nemeckého jazyka úroveň B1. Bratislava: NÚCEM, 2013.
7. Kol. OHVM: Príručka (vysvetlenie pojmov, používaných v záverečných správach zo štatistického spracovania testov T9 a EČ MS). Bratislava: NÚCEM, 2013.
8. Ritomsky, A. - Zelmanova, O.: Štatistické spracovanie a analýza dát rozsiahlych monitorovaní s využitím systému SPSS. Bratislava: ŠPU, 2003.
9. Ritomsky, A. - Zelmanova, O. - Zelman, J.: Štatistické spracovanie a analýza dát rozsiahlych monitorovaní s využitím systému SPSS. ŠPU : Bratislava 2002.
10. Sklenarova, I. - Zelmanova, O.: Metodika spracovania dát z maturity 2005 v systéme SPSS. Bratislava: ŠPU, 2005.
11. SPSS Base 10.0 User`s Guide. by SPSS Inc. : Chicago 1999.
12. SPSS Base 7.0 Syntax Reference Guide. by SPSS Inc.: Chicago 1996.
13. Turek, I.: Učiteľ a pedagogický výskum. Bratislava: Metodické centrum, 1998.
14. Wimmer, G.: Štatistické metódy v pedagogickom výskume. Hradec Kralove: Gaudeamus, 1993.